

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

Antikorupcijsko povjerenstvo
Sisačko-moslavačke županije
KLASA: 021-01/16-01/21
URBROJ: 2176/01-01-16-5
Sisak, 20. travnja 2016.

**AKCIJSKI PLAN SUZBIJANJA KORUPCIJE
U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI
ZA RAZDOBLJE OD 2016. DO 2018. GODINE**

I. UVOD

U cilju suzbijanja korupcije i nulte tolerancije prema korupciji na razini lokalne i područne (regionalne) samouprave, Sisačko-moslavačka županija smatra potrebnim, u okviru svojeg djelokruga rada, donijeti Akcijski plan suzbijanja korupcije u Sisačko-moslavačkoj županiji za razdoblje od 2016. do 2018. godine (u daljnjem tekstu: Akcijski plan).

U Akcijskom planu sadržane su mjere za suzbijanje korupcije, s ciljem jačanja odgovornosti i transparentnosti u radu predstavničkih i izvršnih tijela na području Sisačko-moslavačke županije, podizanja javne svijesti o štetnosti korupcije, informiranja i ohrabrivanja građana o načinima prijave i sprječavanja slučajeva korupcije, poticanja suradnje s drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijelima državne uprave, nevladinim organizacijama i drugima.

II. VRSTE KORUPCIJE

Korupcija predstavlja društveno neprihvatljivu pojavu koja izravno ugrožava ljudska prava, razara moral te ugrožava stabilnost i gospodarski napredak države. Korupcija je u najširem smislu svaki oblik zlouporabe ovlasti radi osobne ili skupne koristi, bilo da se radi o javnom ili privatnom sektoru. To je svaki čin kojim se, suprotno javnom interesu, nedvojbeno krše moralne i pravne norme te povrjeđuju temelji vladavine prava.

Korumpiranom osobom se smatra svaka službena ili odgovorna osoba koja zbog osobne koristi ili koristi skupine kojoj pripada, zanemari opći interes koji je dužna štiti obzirom na zakone, položaj i ovlasti koje su joj povjerene.

Korumpiranim se smatra i građanin koji nudi ili pristaje na davanje zatraženog mita kako bi korumpirana osoba činjenjem, nečinjenjem ili propuštanjem činjenja pomogla u ostvarivanju koristi za pojedine osobe ili skupine.

Korupcija se pojavljuje u gotovo svim područjima života i djelovanja, prisutna je u javnim institucijama, privatnom sektoru, politici, medijima i gospodarstvu.

Vrste korupcije

Sukladno opće prihvaćenim tumačenjima i definicijama, a ovisno o razini ovlasti u odlučivanju, razlikujemo dvije vrste korupcije:

- Politička korupcija, odnosno korupcija na visokoj razini (*engl. grand corruption*), prisutna je među visokim državnim dužnosnicima i političarima koji imaju političku moć i koriste ju u svrhu izigravanja institucija i pravnog sustava. Stoga je ovaj oblik korupcije izrazita prijetnja demokraciji, odnosno očuvanju vladavine prava u društvu.
- Administrativna ili birokratska korupcija (*engl. petty corruption*) odnosi se na službenike i namještenike javne uprave zadužene za provedbu odluka i propisa te službenike i namještenike koji rade s građanima.

Oblici korupcije

Podmićivanje - obećanje, ponuda ili davanje bilo koje beneficije koja neprimjereno utječe na ishod odluka dužnosnika/službenika. Mito može biti dano dužnosniku/službeniku (izravno) ili preko druge osobe ili subjekta (neizravno). Pod mitom podrazumijevamo novac, povjerljivu informaciju, darove i druge oblike.

Pronevjera - krađa sredstava od strane osobe kojoj su povjerene ovlasti i kontrola nad tim sredstvima.

Sukob interesa - situacija u kojoj su privatni interesi dužnosnika/službenika u suprotnosti s javnim interesom ili privatni interes utječe, ili može utjecati, na nepristranost dužnosnika/službenika u obavljanju javne dužnosti.

Pristranost - dodjeljivanje poslova ili beneficija određenim pojedincima bez obzira na sposobnosti. Ako je riječ o članovima obitelji, onda se radi o nepotizmu.

Iznuđivanje - nezakonito i namjerno dobivanje neke prednosti, materijalne ili nematerijalne od druge osobe ili subjekta, tako da se nameće nezakonit pritisak u obliku prijetnji ili zastrašivanja da bi se osobu ili subjekta prisililo na pružanje određenih beneficija. Ova prisila može sadržavati fizičku povredu, nasilje ili prepreku, a može uključivati i opasnost da treća strana bude ugrožena.

Nepotizam - pojam koji označava ponašanje pojedinaca, najčešće nositelja političke, ekonomske, vojne ili neke druge moći i utjecaja kojim, zbog svog povlaštenog položaja osigurava beneficije i druge pogodnosti članovima svojih obitelji, rođacima ili bliskim osobama.

Osim pobrojanih oblika, potrebno je izvršiti uvid u katalog koruptivnih kaznenih djela, sve sukladno posebnom zakonu.

Posljedice korupcije

Među najvažnijim posljedicama korupcije svakako je gubitak povjerenja u bilo koju vlast i njene institucije, neovisno o razini, te neravnopravnost i nejednakost građana u ostvarivanju prava ili podmirenja obveza u svakodnevnom životu. Posljedice korupcije mogu biti:

- Političke - uništava se osnovni odnos povjerenja između političara i građana i narušava se kredibilitet demokratskih institucija;
- Gospodarske - korupcija sprječava sigurno i racionalno investiranje, pošteno gospodarsko tržište i dovodi do rasipanja proračunskog novca;
- Socijalne - korupcija povećava siromaštvo, najviše pogađa najslabije i nezaštićene, povećava nejednakost građana, pridonosi općem osjećaju nesigurnosti i nezadovoljstva.

Mjerenje korupcije

Korupcija je štetna društvena pojava koja narušava temeljne društvene vrijednosti. Među najvažnijim posljedicama korupcije je gubitak javnog povjerenja u tijela državne vlasti, što se posljedično negativno odražava na gospodarski razvoj društva.

Indeks percepcije korupcije (IPK) je metoda mjerenja prisutnosti korupcije koju provodi Transparency International od 1995. godine te danas predstavlja najčešće korišteni indikator percepcije o prisutnosti administrativne i političke korupcije u pojedinoj zemlji.

III. TEMELJNI CILJEVI AKCIJSKOG PLANA

Temeljni ciljevi Akcijskog plana određeni su Strategijom suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine („Narodne novine“ broj 26/15), posebnim zakonima i propisima na nacionalnoj razini te Rješenjem o osnivanju i imenovanju predsjednice i članova Antikorupcijskog povjerenstva Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 25/2015).

U svrhu toga Antikorupcijsko povjerenstvo Sisačko-moslavačke županije (u daljnjem tekstu: Antikorupcijsko povjerenstvo) ističe sljedeće ciljeve:

- unapređivanje pravnog i institucionalnog okvira za učinkovito i sustavno suzbijanje korupcije,
- afirmacija nulte stope tolerancije na korupciju,
- aktiviranje građana u suzbijanju korupcije,
- vraćanje povjerenja građana u rad institucija lokalne i područne (regionalne) vlasti te jačanje odgovornosti i transparentnosti vezane za njihov rad,
- podizanje javne svijesti o štetnosti korupcije, edukacija u svrhu učinkovitog otkrivanja i prepoznavanja svih oblika korupcije, kao i preduvjeta za njezino sprečavanje na razini Sisačko-moslavačke županije,
- unapređivanje suradnje s nadležnim tijelima i ustanovama, organizacijama civilnog društva kao i samo aktiviranje građana u suzbijanju korupcije.

Ove aktivnosti određuju se prema Prioritetnim područjima Akcijskog plana iz točke IV.

IV. PRIORITETNA PODRUČJA AKCIJSKOG PLANA

Prioritetna područja u borbi protiv korupcije su:

1. obnašanje dužnosti nositelja političkih dužnosti,
2. sukob interesa u obnašanju javnih dužnosti,
3. financiranje političkih stranaka,
4. pravo na pristup informacijama,
5. postupanje službenika i namještenika u upravnim tijelima,
6. javna nabava,
7. zakonitost korištenja proračunskih sredstava,
8. zdravlje i socijalna skrb,

9. obrazovanje, znanost, sport, kultura i civilno društvo,
10. gospodarstvo, komunalne djelatnosti i poljoprivreda,
11. javna svijest o štetnosti korupcije,
12. ispitivanje javnog mnijenja o korupciji.

V. MJERE, ROKOVI I NOSITELJI PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA

Ovim Akcijskim planom utvrđuju se mjere i rokovi te nositelji provedbe za prioriteta područja iz točke IV.

1. Obnašanje dužnosti nositelja političkih dužnosti

Obnašanje dužnosti nositelja političkih dužnosti, a to su: predsjednik Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije, potpredsjednici Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije, vijećnici Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije, predsjednici i članovi radnih tijela Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije, župan i zamjenici župana Sisačko-moslavačke županije, zahtjeva određena ponašanja i primjene stavova koja su izvan granica reguliranih propisima i drugim aktima. Takvim ponašanjem stvara se atmosfera u kojoj nositelji političkih dužnosti svoje poslove obavljaju vodeći se, prije svega, javnim interesom te zaštitom vjerodostojnosti i dostojanstva povjerene im dužnosti, u skladu s opravdanim očekivanjima građana, uz pravo svakog nositelja političke dužnosti na artikuliranje svojih političkih stavova.

Slijedom toga, ponašanje nositelja političkih dužnosti u Sisačko-moslavačkoj županiji uredit će se posebnim etičkim kodeksom kojim će se utvrditi da poštivanje, praćenje i provedbu posebnog etičkog kodeksa nadzire Etičko povjerenstvo koje će imenovati Županijska skupština, na prijedlog radnog tijela Županijske skupštine nadležnog za izbor i imenovanja.

Mjera:

- nastavno po donošenju, praćenje primjene posebnog etičkog kodeksa ponašanja nositelja političkih dužnosti u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Rok: Donošenje etičkog kodeksa - prosinac 2016., a potom praćenje primjene – trajno.

Nositelj: Antikorupcijsko povjerenstvo u suradnji sa Etičkim povjerenstvom.

Pokazatelj za mjeru:

- Pravovremena izrada posebnog etičkog kodeksa ponašanja nositelja političkih dužnosti u Sisačko-moslavačkoj županiji,
- Broj potpisanih i evidentiranih izjava nositelja političkih dužnosti o prihvatanju posebnog etičkog kodeksa ponašanja nositelja političkih dužnosti u Sisačko-moslavačkoj županiji,
- Broj potpisanih i evidentiranih izjava o promicanju nulte stope tolerancije prema korupciji nositelja političkih dužnosti u Sisačko-moslavačkoj županiji.

2. Sukob interesa u obnašanju javnih dužnosti

Sukob interesa predstavlja situaciju u kojoj su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom ili privatni interes utječe, ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti.

Svrha je provođenje Zakona o sprječavanju sukoba interesa ali i svih posebnih zakona koji uključuju odredbe o sprječavanju sukoba interesa pri obnašanju javnih dužnosti.

Mjere:

- Na temelju zakona kojima se regulira sprječavanje sukoba interesa dužnosnika u smislu tog zakona, utvrđuje se obveza podnošenja imovinske kartice i sadržaj izvješća o imovinskom stanju,
- Omogućiti dostupnost informacija građanima o tome što se smatra sukobom interesa, na koji način je ovo pitanje uređeno u našem zakonodavstvu, a sve radi podizanja svijesti građana u prepoznavanju različitih oblika neprihvatljivog ponašanja dužnosnika,
- Sustavnim edukacijama pridonijeti prevenciji korupcije te upoznati dužnosnike, u smislu zakona kojima se regulira sprječavanje sukoba interesa, kako izbjegavati situacije sukoba interesa kako bi njihovo ponašanje bilo u skladu s programom i mjerama utvrđenim Akcijskim planom.

Rok: Trajno.

Nositelj: Antikorupcijsko povjerenstvo u suradnji s povjerenstvom nadležnim za sprječavanje sukoba interesa na razini Republike Hrvatske.

Pokazatelj za mjeru: Broj provedenih edukacija dužnosnika i službenika Sisačko-moslavačke županije.

3. Financiranje političkih stranaka

Financiranje političkih stranaka treba biti transparentno, jer nejasno i neprecizno utvrđene obveze u kontroli financiranja političkih stranaka mogu dovesti do pojave korupcije u politici.

Političke stranke dužne su svoje financije voditi sukladno važećim propisima o financijskom poslovanju neprofitnih organizacija, prikazati porijeklo i način utroška prikupljenih sredstava.

Mjere:

- U financiranju političkih stranaka dosljedno provoditi zakonske i podzakonske propise kojima se regulira financiranje političkih stranaka,
- Tražiti od nadležnog izbornog povjerenstva da se privremeno i završno izvješće o financiranju izborne kampanje dužnosnika Sisačko-moslavačke županije objavi u službenom glasilu Sisačko-moslavačke županije, a po potrebi i na službenim internetskim stranicama Sisačko-moslavačke županije.

Rok: Trajno.

Nositelj: Antikorupcijsko povjerenstvo.

Pokazatelj za mjeru: Broj prikazanih financijskih Izvješća o financiranju kampanja dužnosnika Sisačko-moslavačke županije.

4. Pravo na pristup informacijama

Pravo na pristup informacijama je demokratsko pravo građana i važno sredstvo za osiguranje vladavine prava i dobrog upravljanja svih razina tijela javne vlasti. Zakon o pravu na pristup informacijama zasniva se na načelu javnosti i slobodnog pristupa informacijama koje pred tijela javne vlasti, uključujući predstavnička i izvršna tijela te upravna tijela Sisačko-moslavačke županije, postavlja obvezu da sve informacije koje posjeduju, učine dostupnim zainteresiranim ovlaštenicima prava na pristup informacijama.

Sustav prava na pristup informacijama unaprijeđen je posebnim zakonskim normama. Obveza savjetovanja sa zainteresiranom javnošću ostvaruje se objavom na službenim internetskim stranicama Sisačko-moslavačke županije, godišnjeg plana normativnih aktivnosti, kao i nastavno prijedloga općih akata kojim se uređuju pitanja iz nadležnosti Sisačko-moslavačke županije, a kojim se neposredno ostvaruju potrebe građana ili druga pitanja od interesa za opću dobrobit građana i pravnih osoba na području Sisačko-moslavačke županije.

Mjere:

- Sustavno provođenje edukacije korisnika prava na pristup informacijama o njihovom pravu na traženje i dobivanje informacija, kao i obveza predstavničkog i izvršnog tijela, kao i upravnih tijela Sisačko-moslavačke županije s posebnim naglaskom na osobu zaduženu za davanje informacija o radu dužnosnika i upravnih tijela Sisačko-moslavačke županije na omogućavanje pristupa zatraženoj informaciji, odnosno na objavljivanje informacija, neovisno o postavljenom zahtjevu,
- Suradivanje s medijima, u cilju što kvalitetnijeg ostvarivanja prava na pristup informacijama,
- Praćenje održavanja i ažuriranja službene internetske stranice Sisačko-moslavačke županije, vezano za objavu podataka u svrhu jačanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu upravnih tijela, predstavničkog te izvršnog tijela Sisačko-moslavačke županije, a posebno objavljivanje svih sklopljenih ugovora kao i dodataka ugovora u poslovima koje je Sisačko-moslavačke županija sklopila s fizičkim ili pravnim osobama, kao i podatak o popisu korisnika i konkretnih iznosa koji se dodjeljuju sponzorstvima i donacijama,
- Poboľjšati provedbu prava na pristup informacijama,

Rok: Trajno.

Nositelj: Predstavničko i izvršno tijelo te upravna tijela Sisačko-moslavačke županije, osoba zadužena za davanje informacija, kao i osoba zadužena za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću i Antikorupcijsko povjerenstvo.

Pokazatelj za mjeru: Broj provedenih edukacija građana i obveznika prava na pristup informacijama u vezi traženja i dobivanja informacija te broj zaprimljenih zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama.

Broj održanih edukacija u upravnim tijelima Sisačko-moslavačke županije u svrhu upoznavanja s postupkom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima izrade nacrtu (prijedloga) pojedinih općih akata iz nadležnosti Sisačko-moslavačke županije.

Pravovremena objava plana normativnih aktivnosti kao i broj popunjenih obrazaca zainteresiranih osoba za sudjelovanje u savjetovanju, te pravovremeno izvješće o provedenim savjetovanjima sa zainteresiranom javnošću.

5. Postupanje službenika i namještenika u upravnim tijelima Sisačko-moslavačke županije

Podizanje razine etičnosti na svim razinama javnih tijela važan je društveni prioritet. Etičkom kodeksom službenika i namještenika upravnih tijela Sisačko-moslavačke županije propisana su pravila ponašanja službenika i namještenika u upravnim tijelima Sisačko-moslavačke županije u

odnosima prema građanima, udrugama, tijelima državne uprave, medijima, ustanovama, trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama te međusobni odnosi službenika i/ili namještenika

Mjere:

- Nadzor nad primjenom Etičkog kodeksa službenika i namještenika upravnih tijela Sisačko - moslavačke županije,
- Savjetovanje i edukacija službenika i namještenika o etičkom ponašanju,
- Zaprimanje pritužbi službenika i namještenika kao i stranaka u postupcima pred tijelima Sisačko-moslavačke županije na neetično i moguće koruptivno ponašanje službenika/namještenika.

Rok: Trajno.

Nositelj: Nadležno upravno tijelo za službeničke odnose i Antikorupcijsko povjerenstvo.

Pokazatelji za mjeru: Broj provedenih edukacija službenika i namještenika o etičnom ponašanju i broj uključenih službenika i namještenika u provedenim edukacijama kao i aktivno sudjelovanje osobe zadužene za etiku. Broj podnesenih pritužbi građana, službenika i namještenika na kršenje odredaba Etičkog kodeksa službenika i namještenika Sisačko-moslavačke županije.

6. Javna nabava

Javna nabava je jedna od najkritičnijih gospodarskih aktivnosti s obzirom na korupcijske rizike, jer se radi o ključnom području u kome javni i privatni sektor ulaze u financijsku interakciju.

Ciljevi jedinstvenog sustava javne nabave su koordinirano provođenje postupaka i transparentna dodjela ugovora o javnoj nabavi i koncesiji te ugovora o javnoprivatnom partnerstvu, jednaki tretman svih sudionika sustava javne nabave, potenciranje tržišnog natjecanja i održivog gospodarskog rasta te istodobno pružanje jedinstvene pravne zaštite.

U cilju jačanja integriteta svih sudionika koji su uključeni u poslove javne nabave osmišljeni su i edukativni i specijalistički programi za službenike koji obavljaju te poslove.

Mjere:

- Objave o predstojećim javnim nabavama,
- Uvid u razloge poništenja ili ukidanja odluka o odabiru ponuditelja u skladu sa zakonom,
- Unapređenje razvoja internet portala javnih nabava u cilju transparentnosti u radu upravnih tijela Sisačko-moslavačke županije koja provode javnu nabavu, te jačanje povjerenja građana u županijsku vlast,
- Nastavak kontinuirane objave svih odluka o provedenim postupcima javnih nabava na službenim internetskim stranicama Sisačko-moslavačke županije,
- Redovito usavršavanje službenika zaduženih za provedbu postupaka javne nabave,
- Jačanje svijesti o važnosti sprječavanja korupcije u sustavu javne nabave (putem medija, stručnih rasprava i dr.),
- Provođenje postupaka javne nabave na transparentan način, jednak tretman svih sudionika u sustavu javne nabave,
- Strogo poštivanje zakonskih i podzakonskih te internih propisa kojima se regulira postupak provođenja javne nabave roba, radova i usluga.

Rok: Trajno.

Nositelj: Nadležna upravna tijela za provođenja postupaka javne nabave Sisačko-moslavačke županije, izvršno tijelo Sisačko-moslavačke županije i Antikorupcijsko povjerenstvo.

Pokazatelji za mjeru: Broj odluka o provedenim javnim nabavama na službenoj internetskoj stranici Sisačko-moslavačke županije, te broj edukacija službenika o važnosti sprječavanja korupcije u sustavu javne nabave.

7. Zakonitost korištenja proračunskih sredstava

Ministarstvo financija u skladu sa svojim djelokrugom rada provodi nadzor zakonitosti, regularnosti i pravodobnosti korištenja i upravljanja proračunskim sredstvima kod središnjih tijela državne uprave, izvanproračunskih korisnika te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Provedeni nadzori imaju značajan utjecaj na suzbijanje nezakonita ponašanja, koje je izravno ili neizravno povezano sa suzbijanjem korupcije. Kvalitetne i jasno definirane mjere kontrole, važne su za zakonito i pravilno funkcioniranje sustava suzbijanja nepravilnosti i prijevара, kako u korištenju nacionalnih proračunskih sredstava, tako i u korištenju EU fondova.

Mjere:

- Osiguranje dostupnost javnosti prijedloga proračuna Sisačko-moslavačke županije objavom na službenoj internetskoj stranici Sisačko-moslavačke županije,
- Priprema obrazloženja proračuna na način da bude terminološki razumljivo te metodološki prilagođeno široj javnosti, a po potrebi i izrada „proračuna u malom“,
- Jačanje pravnog okvira glede nadzora nad proračunom,
- Suzbijanje zlouporaba, nepravilnosti i prijevара u korištenju proračunskih sredstava i sredstava fondova EU,
- Objavljivanje izvješća o izvršavanju proračuna za prethodnu godinu, pored službenog glasila i na službenoj internetskoj stranici Sisačko-moslavačke županije, radi dostupnosti javnosti,
- Stvaranje učinkovitog sustava prijavljivanja nepravilnosti u upravljanju proračunskim sredstvima,
- provedba sustava unutarnjih financijskih kontrola te pravodobna predaja izjava o fiskalnoj odgovornosti, sukladno posebnim propisima,
- Uspostava transparentnog i lako pristupačnog sustava širenjem kruga potencijalnih prijavitelja nepravilnosti.

Rok: Sukladno rokovima propisanim Zakonom o proračunu.

Nositelj: Župan i zamjenici župana, nadležna upravna tijela Sisačko-moslavačke županije, nadležna radna tijela Županijske skupštine i Antikorupcijsko povjerenstvo.

Pokazatelji za mjeru: Praćenje dostupnosti javnosti prijedloga proračuna te broj eventualnih nepravilnosti u korištenju proračunskih sredstava, praćenje mišljenje Državnog ureda za reviziju, pravodobna predaja istinitog sadržaja izjave o fiskalnoj odgovornosti.

8. Zdravstvo i socijalna skrb

Uvođenjem nacionalnih lista čekanja žele se osigurati javno dostupne i transparentne liste čekanja kao i stvoriti nužan preduvjet za mogućnost nadzora i učinkovitog upravljanja listama.

Uvođenjem e-naručivanja postići će se bolja organizacija, efikasnost te iskorištenost bolničkih resursa, transparentan uvid u cjelokupno stanje naručivanja te značajno skraćanje čekanja na pojedine dijagnostičare i terapijske zahvate.

Cilj povezivanja svih registara u zdravstvu i objedinjavanja podataka je omogućiti pacijentima cjelovitu dostupnost zdravstvene zaštite, kroz središnje upravljanje podacima pacijenata kako u primarnoj, tako i sekundarnoj i tercijarnoj zaštiti (elektronički zdravstveni zapis), centralizirano upravljanje procesima u zdravstvenom sustavu (npr. e - naručivanje), povezivanje svih zdravstvenih registara kako bi se povećala kvaliteta pružanja zdravstvene skrbi, podigla sigurnost pacijenta, te smanjili troškovi.

Mjere:

- Preispitivanje sustava javne nabave za zdravstvene ustanove, posebno kada se radi o nabavi medicinske opreme po strogo propisanim pravilima i procedurama,
- Podupiranje projekta informatizacije sustava primarne i bolničke zdravstvene zaštite,
- Praćenje transparentnosti liste čekanja na specijalističke preglede,
- Praćenje provođenja Etičkog kodeksa u radu liječnika i bolničkog osoblja u cijelom zdravstvenom sektoru,
- Praćenje provođenja Etičkog kodeksa u radu svih djelatnika u sektoru socijalne skrbi.

Rok: Trajno.

Nositelj: Župan, nadležno upravno tijelo Sisačko-moslavačke županije, upravna vijeća i ravnatelji zdravstvenih ustanova i domova za starije i nemoćne, nadležno radno tijelo Županijske skupštine za zdravstvo i socijalnu skrb i Antikorupcijsko povjerenstvo.

Pokazatelj za mjeru: Broj podnesenih pritužbi građana, ali i svih djelatnika u zdravstvenom sektoru i sektoru socijalne skrbi na kršenje odredbi Etičkog kodeksa i eventualnih koruptivnih radnji.

9. Obrazovanje, znanost, kultura, sport i civilno društvo

Osiguran je potreban stupanj transparentnosti i kontrole te postignuta viša razina kvalitete postupka prijave, vrednovanja i financiranja projekata i programa, s ciljem jačanja edukativnih programa u borbi protiv korupcije.

Od predškolskog odgoja i obrazovanja do visokoškolskog obrazovanja provode se edukativni programi o štetnosti korupcije.

Organiziranjem i provedbom nacionalnih ispita te pripremom i provedbom ispita državne mature uvode se objektivni kriteriji za provjeru, vrednovanje i ocjenjivanje učeničkih postignuća, a pravilnom pripremom i provedbom državne mature značajno se smanjuje mogućnost za različite oblike korupcijskog ponašanja svih sudionika u sustavu obrazovanja.

Civilno društvo ima vrlo važnu ulogu u kontroli i prevenciji korupcije. Poticanje građana, medija i civilnog društva da se uključe u detektiranje i praćenje koruptivnih rizika, pomaže tijelima javne vlasti da rade odgovornije i transparentnije. Upravo je transparentnost i otvorenost izvještavanja o dodijeljenim financijskim sredstvima za projekte i programe organizacije civilnog društva iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave važna sastavnica jačanja

sustava fiskalne odgovornosti ali i doprinos osnaživanju povjerenja javnosti u rad izvršnog tijela i upravnih tijela konkretne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Mjere:

- Precizno definiranje uvjeta dodjeljivanja stipendija učenicima i studentima, kao i poslijediplomskim studentima, a u cilju utvrđivanja mogućih korupcijskih rizika i nepravilnosti te transparentnosti primjene,
- Edukacija učenika osnovnih i srednjih škola u Sisačko-moslavačkoj županiji o štetnosti korupcije kao i veće uključivanje mladih u javni život Sisačko-moslavačke županije,
- Podržavanje nacionalnih programa za uključivanje prosvjetnih djelatnika, učenika i studenata u programe stručnog usavršavanja s temama vezanim za suzbijanje korupcije.
- Precizno definiranje uvjeta dodjeljivanja financijskih sredstava projektima i programima iz područja sporta i kulture, kao i civilnog društva općenito.
- Općenito jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva za aktivan doprinos provedbi antikorupcijskih mjera,
- Daljnje unaprjeđenje provedbe savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

Rok: Trajno.

Nositelj: Župan, nadležno upravno tijelo za obrazovanje, znanost, kulturu, sport i civilno društvo, organizacije civilnog društva zastupljene na području Sisačko-moslavačke županije, ravnatelj i školskih ustanova i drugih odgojno-obrazovnih ustanova i Antikorupcijsko povjerenstvo,

Pokazatelj za mjeru: Broj edukacija za mlade i njihovo aktivno uključivanje u javni život Sisačko - moslavačke županije te broj učenika osnovnih i srednjih škola te učilišta i veleučilišta u Sisačko – moslavačkoj županiji koji su se stručno usavršavali na temama vezanim za suzbijanje korupcije. Dostupnost odluka o uvjetima dodjele financijskih sredstava za projekte i programe iz područja obrazovanja, znanosti, kulture i sporta, s posebnim naglaskom na dodjele financijskih sredstava organizacijama civilnog društva, na službenoj internetskoj stranici Sisačko-moslavačke županije, kao i u službenom glasilu Sisačko-moslavačke županije“. Broj uključenih građana u savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima pripreme prijedloga općih akata.

10. Gospodarstvo, komunalne djelatnosti i poljoprivreda

U upravljanje rizicima korupcije u gospodarstvu na nacionalnom nivou poduzete su mjere sukladne europskim standardima u smislu određene deregulacije sustava, a u korist slobode tržišnog natjecanja i zabrane zlouporabe monopolskog položaja.

Mjere:

- Osnaženje slobode tržišnog natjecanja i prihvaćanje standarda koji sprječavaju pojavu tržišnog natjecanja,
- Osiguranje stalne primjene svih predviđenih kontrolnih mehanizama koji bi trebali osigurati kontrolu i nadzor nad poslovnom djelatnošću i poslovnim upravljanjem u cilju sprječavanja korupcije, osiguravanja transparentnosti privatizacijskih procesa te snaženja slobode tržišnog natjecanja,
- Poticanje pravovremenog donošenja svih prostorno planskih dokumenata na području Sisačko-moslavačke županije u cilju stvaranja pretpostavki za razvoj gospodarstva,

- Provođenje upravnog nadzora nad radom upravnog odjela nadležnog za prostorno uređenje i gradnju te izdavanje prostorno planskih dokumenata, u cilju uvođenja veće transparentnosti u obavljanju poslova prostornog uređenja i gradnje,
- Transparentno dodjeljivanje i jednaka mogućnost dodjele subvencija, potpora i poticaja u području gospodarstva i poljoprivrede, kao i nadzor nad provedbom dodijeljenih financijskih sredstava,
- Kod dodjele javnih priznanja Sisačko-moslavačke županije voditi računa o predlaganju fizičkih i pravnih osoba čiji način poslovanja maksimalno isključuje pojavu korupcije. **Rok:** Trajno.

Nositelj: Župan, nadležno tijelo za poslove gospodarstva, komunalne djelatnosti i poljoprivrede, nadležno upravno tijelo za poslove prostornog uređenja i gradnje i ustanove kojima je osnivač Sisačko-moslavačka županija, radno tijelo Županijske skupštine nadležno za dodjelu javnih priznanja i Antikorupcijsko povjerenstvo.

Pokazatelj za mjeru: Broj podnesenih pritužbi građana i službenika na eventualne koruptivne radnje oko izdavanja prostorno planskih dokumenata. Broj dostupnih javnih poziva za dodjeljivanje financijskih sredstava putem subvencija, poticaja i potpora. Broj dodijeljenih javnih priznanja Sisačko - moslavačke županije fizičkim i pravnim osobama za čije poslovanje nije vezana pojava korupcije u dosadašnjem radu.

11. Javna svijest o štetnosti korupcije

Za antikorupcijsko obrazovanje građana od posebne je važnosti širenje javne svijesti o opasnosti i štetnosti korupcije. U širenju javne svijesti o štetnosti korupcije sva tijela državne i lokalne te područne (regionalne) vlasti, surađuju s udrugama civilnog društva.

Politička volja na planu suzbijanja korupcije pretvorit će se u reformu cjelokupnog društva, s ciljem ostvarivanja vladavine prava, demokracije i slobodnog poduzetničkog gospodarstva samo u suradnji svih državnih čimbenika te lokalne i regionalne samouprave.

Mjere:

- Uključivanje medija u dodatne obrazovne programe te njihovo senzibiliziranje javnosti o štetnosti korupcije radi izbjegavanja novinarskog senzacionalizma u korist antikorupcijskih mjera,
- Poticanje aktivne suradnje i partnerstva svih nositelja mjera s organizacijama civilnog društva organiziranjem okruglih stolova o praćenju provedbe nacionalnih programa iz područja antikorupcijskog djelovanja, te provedbe ovog Akcijskog plana,
- Izrađivanje promotivnog materijala o opasnosti i štetnosti korupcije,
- Organiziranje javnih tribina s tematikom suzbijanja korupcije,
- Poticanje razvoja udruga civilnog društva koje se bave pitanjima korupcije, sufinanciranje njihovog rada sukladno mogućnostima Sisačko-moslavačke županije.

Rok: Trajno.

Nositelj: Župan, Antikorupcijsko povjerenstvo, organizacije civilnog društva koje djeluju na području Sisačko-moslavačke županije kao i mediji.

Pokazatelj za mjeru: Broj održanih radionica i okruglih stolova na temu suzbijanja korupcije kao i broj promidžbenih materijala koji ukazuju na štetnost korupcije, a prezentirani su građanima Sisačko-moslavačke županije.

12. Ispitivanje javnog mnijenja o korupciji

Suzbijanje korupcije nije i ne smije biti obveza samo onih tijela kojima to proizlazi iz djelokruga rada ili ovog Akcijskog plana. Suzbijanje svih oblika korupcijskog ponašanja treba biti društvena akcija najširih razmjera u koju će se uključiti sva tijela države, kao i zainteresirane organizacije, gospodarski subjekti, nevladine udruge, građani i drugi.

Mjere:

- Poznavanje pojmovnog određenja korupcije,
- Poznavanje pravnog mehanizma u kažnjavanju korupcije,
- Određivanje problema koji sprječavaju učinkovitu borbu protiv korupcije,
- Utvrđivanje razine povjerenja građana u lokalnu i županijsku vlast.

Rok: Trajno.

Nositelj: Antikorupcijsko povjerenstvo i svi drugi nositelji pobrojani u ovom Akcijskom planu.

Pokazatelj za mjere: Provedena ispitivanja javnog mnijenja i broj uključenih ispitanika.

VI. ZAKLJUČAK

Korupcija je društveno neprihvatljiva pojava koja ugrožava ljudska prava, razara moral te ugrožava stabilnost i gospodarski napredak države. Negativna posljedica pojave korupcije je gubitak povjerenja u bilo koju vlast i njene institucije na bilo kojoj razini, te neravnopravnost i nejednakost građana u svakodnevnom životu. Strategija suzbijanja korupcije predstavlja osnovni preduvjet za razvoj otvorenog i demokratskog društva, stavljajući naglasak na odgovornost osoba na javnim funkcijama.

Ovim Akcijskim planom utvrđene su mjere za smanjenje i sprječavanje korupcije u Sisačko - moslavačkoj županiji, a sam Akcijski plan podlozan je stalnom vrednovanju, odnosno izmjenama i dopunama.

Sisačko - moslavačke županija će i nadalje provoditi borbu protiv korupcije i to putem svojih upravnih tijela, ustanova kojima je osnivač, kao i trgovačkih društava u kojima ima dionice ili poslovne udjele, ali i putem radnih tijela Županijske skupštine, posebice putem Antikorupcijskog povjerenstva.

Antikorupcijsko povjerenstvo će svojim radom ukazivati na svaki vid korupcije te tome izvještavati Županijsku skupštinu najmanje jednom godišnje kao i o provedenim mjerama ovog Akcijskog plana.

**PREDSJEDNICA
ANTIKORUPCIJSKOG POVJERENSTVA**

Jasmina Jovev